

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 тамыздағы № 191 қаулысы.
Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2018 жылғы 26 қазанда № 17618 болып тіркелді

Национальный Банк Республики Казахстан

Актуарийлерді оқытудың ең қысқа міндетті бағдарламасын, халықаралық актуарийлер қауымдастықтарының тізбесін және оларға қойылатын талаптарды, Міндетті актуарлық қорытындының мазмұнына және табыс етілу тәртібіне қойылатын талаптарды, Актуарийдің біліктілігін растауға қойылатын талаптарды, Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарийдің қызметін тексеру үшін тәуелсіз актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарий жүргізген есептеулердің шынайылығын тексеру нәтижелерін жіберу қағидаларын және мерзімдерін, Сақтандыру нарығындағы актуарлық қызметті жүзеге асыру құқығына лицензия беру қағидаларын, Тестілеу өткізу қағидаларын бекіту туралы

Ескерту. Тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.03.2020 № 45 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

«Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Мыналар:

1) осы қаулыға 1-қосымшаға сәйкес Актуарийлерді оқытудың ең қысқа міндетті бағдарламасы;

«ЗҚАИ» ШЖҚ РМК лауазымды тұлғаның ЭЦҚ мәліметі бар QR-код

ҚР НҚА ЭББ-гі нақты құжатқа сілтеу QR-коды

2) осы қаулыға 2-қосымшаға сәйкес Халықаралық актуарийлер қауымдастықтарының тізбесі және оларға қойылатын талаптар;

3) осы қаулыға 3-қосымшаға сәйкес Міндетті актуарлық қорытындының мазмұнына және табыс етілу тәртібіне қойылатын талаптар;

4) осы қаулыға 4-қосымшаға сәйкес Актуарийдің біліктілігін растауға қойылатын талаптар;

5) осы қаулыға 5-қосымшаға сәйкес Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарийдің қызметін тексеру үшін тәуелсіз актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарий жүргізген есептеулердің шынайылығын тексеру нәтижелерін жіберу қағидалары және мерзімдері;

6) осы қаулыға 6-қосымшаға сәйкес Сақтандыру нарығындағы актуарлық қызметті жүзеге асыру құқығына лицензия беру қағидалары,

7) осы қаулыға 7-қосымшаға сәйкес Тестілеу өткізу қағидалары бекітілсін.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.03.2020 № 45 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2. Мыналардың:

1) «Актуарлық қызметті жүзеге асыру, актуарлық қызметті жүзеге асыру құқығына лицензия беру, актуарийдің біліктілік емтиханын тапсыру, актуарийдің қызметін тексеру үшін тәуелсіз актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарий жүргізген есептеулердің шынайылығын тексеру нәтижелерін жіберу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 16 шілдедегі № 151 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9718 болып тіркелген, 2014 жылғы 3 қазанда «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған);

2) «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі көрсететін мемлекеттік қызметтердің бизнес-процестерін оңтайландыру және автоматтандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық

Банкі Басқармасының 2014 жылғы 24 желтоқсандағы № 261 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10211 болып тіркелген, 2015 жылғы 26 ақпанда «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) бекітілген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі көрсететін мемлекеттік қызметтердің бизнес-процестерін оңтайландыру және автоматтандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің тізбесі 15-тармағының күші жойылды деп танылсын.

3. Банктік емес қаржы ұйымдарын реттеу департаменті (Көшербаева А.М.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 4-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

4. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ж.Б. Құрмановқа жүктелсін.

6. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының
Ақпарат және коммуникациялар
министрлігі

_____ Д. Абаев

2018 жылғы 23 қазан

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының
Ұлттық экономика
министрлігі

_____ Т. Сүлейменов

2018 жылғы 24 қазан

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы 27 тамыздағы
№ 191 қаулысына
1-қосымша

**Актuariйлерді оқытудың ең қысқа міндетті
бағдарламасы**

Ескерту. 1-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.03.2020 № 45 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Актuariйлерді оқытудың ең қысқа міндетті бағдарламасы алты тақырыптан тұрады.

1-тақырып. Пайыздық мөлшерлемелер және өмірді сақтандырудағы кездейсоқ процестер теориясы:

- жай және күрделі пайыздар негіздері;
- аннуитеттерді құру қағидаттары;
- қарыздар және оларды өтеу кестелері;
- борыштық бағалы қағаздар;
- өмір сүру ұзақтылығы кестелері;
- өмірді сақтандыру бойынша аннуитеттер;
- бірнеше адамның өмірін сақтандыру теориясы;
- зейнетақылар.

2-тақырып. Актuariлық қағидаттар және олардың қосымшалары:

- бір адамның өмірін және денсаулығын сақтандыру;
- өмірді және денсаулықты топтап сақтандыру;
- мүгедектікті сақтандыру;
- жалпы сақтандыру;

қайта сақтандыру;

зейнетақы.

3-тақырып. Жалпы сақтандыру және қайта сақтандыру:

жалпы сақтандыру қағидаттары;

сақтандыру өнімдерін жасау;

андеррайтинг;

сақтандырудағы баға белгілеу;

сақтандыру резервтері;

пайда функциялары;

дәйектілік теориясы;

қайта сақтандыру және оның түрлері.

4-тақырып. Өмірді және денсаулықты сақтандыру:

бір адамның өмірін сақтандыру;

сақтандыру өнімдерін және андеррайтингті құру;

баға белгілеу, сақтандыру сыйлықақыларын есептеудің әртүрлі әдістері;

сақтандыру резервтерін қалыптастыру әдістері;

медициналық сақтандыру;

баға белгілеу және медициналық сақтандырудағы сақтандыру резервтерін қалыптастыру;

өмірді және денсаулықты топтап сақтандыру;

шағымдар бойынша шығыстарды бағалау және сақтандыру сыйлықақыларын есептеу;

өмірді және денсаулықты топтап сақтандыру кезіндегі сақтандыру резервтері.

5-тақырып. Зейнетақымен қамсыздандыру және әлеуметтік сақтандыру:

зейнетақы жинақтарының қағидаттары;

зейнетақы бағдарламалары: мемлекеттік және жеке;

жарналары және төлемдері белгіленген зейнетақы жоспарлары;

төлемдері белгіленген зейнетақы жоспарларының түрлері;
төлемдері белгіленген зейнетақы жоспарларын қаржыландыру;
жарналары белгіленген зейнетақы жоспарларының түрлері;
жарналары белгіленген зейнетақы жоспарлары бойынша төлемдер;
жарналары мен төлемдері белгіленген зейнетақы жоспарларындағы
тәуекелдерді бағалау;

элеуметтік сақтандыру қағидаттары;

элеуметтік сақтандыру жүйелерінің түрлері;

элеуметтік сақтандыруды қаржыландыру әдістері;

басымдықтарды салыстырмалы талдау және элеуметтік сақтандыруды
қаржыландырудың әртүрлі әдістерінің құнын бағалау.

6-тақырып. Сақтандыру ұйымдары және зейнетақы қорлары: қаржыландыру
және инвестициялау:

инвестициялардың түрлері: акциялар, кірісі белгіленген бағалы қағаздар,
валюта нарықтарының құралдары және туынды құралдар;

тәуекел және кірістілік;

сақтандыру ұйымдарының, зейнетақы қорларының, элеуметтік
сақтандырудың трастық қорларының активтері мен инвестициялары;

сақтандыру ұйымдарының инвестициялық тәуекелдері;

сақтандыру ұйымдарына арналған қаржылық жоспарлау: активтер мен
міндеттемелер арасындағы арақатынас;

сақтандыру ұйымдарын капиталдандыруға қойылатын талаптар;

Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі, салық
салу, сақтандыру нарығындағы бухгалтерлік есеп туралы заңнамасы.

2. Осы сақтандыру ұйымдарына қатысты қолданылатын Актуарийлерді
оқытудың ең қысқа міндетті бағдарламасының ережелері «Сақтандыру қызметі
туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңында

көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, Қазақстан Республикасының аумағында ашылған Қазақстан Республикасының бейрезидент-сақтандыру ұйымдарының филиалдарына қолданылады.

Ескерту. Бағдарлама 2-тармақпен толықтырылды - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 05.02.2021 № 7 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы 27 тамыздағы
№ 191 қаулысына
2-қосымша

**Халықаралық актуарийлер қауымдастықтарының тізбесі және оларға
қойылатын талаптар**

Ескерту. 2-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.03.2020 № 45 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Халықаралық актуарийлер қауымдастықтарының тізбесі:

- 1) Неміс актуарлық қоғамы (German Actuarial Society (Джеман Актуариал Сосайити));
- 2) Институт актуариев Франции (Institute of Actuaries of France (Институт оф Актуариес оф Франс));
- 3) Француз актуарийлер институты (Institute of Actuaries of France) (Аустриан Актуариал Сосайити));
- 4) Канада актуарийлер институты (Canadian Institute of Actuaries (Канейдиан Институт оф Актуариес));
- 5) Финляндия актуарлық қоғамы (Actuarial Society of Finland (Актуариал оф Финланд));
- 6) Дат актуарийлер қоғамы (Danish Society of Actuaries (Даниш Сосайити оф Актуариес));
- 7) Халықаралық актуарлық қауымдастықтың (International actuarial association) және (немесе) Еуропа актуарлық қауымдастығының (The Actuarial Association of Europe (Зе Актуариал Ассосэйшн)) толық мүшесі мәртебесіне ие Халықаралық актуарийлер қауымдастықтары).

2. Халықаралық актуарийлер қауымдастығы мынадай талаптарға сәйкес келеді:

- 1) білім беру-біліктілік жүйесі бар;
- 2) қауымдастық мүшелерінің білім беру-біліктілік жүйесіне сәйкес келуі бойынша талаптар не оны тану жөніндегі ереже бар;
- 3) актуарийлер қызметін жүзеге асыру тәртібін регламенттейтін ішкі құжаттары бар (актуарийлер қызметінің және актуарлық есептерді жүзеге асырудың стандарттары, кәсіби әдеп кодексі).

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі
Басқармасының
2018 жылғы 27 тамыздағы № 191 қаулысына
3-қосымша

**Міндетті актуарлық қорытындының мазмұнына және табыс етілу тәртібіне
қойылатын талаптар**

Ескерту. 3-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.03.2020 № 45 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Міндетті актуарлық қорытынды сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған сақтандыру нарығында актуарлық қызметті жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар актуарий (бұдан әрі – лицензияланған актуарий) жүзеге асыратын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының есепті жылдан кейінгі жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша сақтандыру резервтері мөлшерінің міндетті актуарлық есептеулерінен тұрады. Актуарлық қорытынды Талаптарға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ресімделеді және қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органға (бұдан әрі – уәкілетті орган) есепті жылдан кейінгі жылдың 30 сәуіріне дейінгі мерзімде ұсынылады.

2. Актуарлық қорытынды кемінде 3 (үш) дана етіп жасалады және оған лицензияланған актуарий қол қояды. Актуарлық қорытындының бір данасы лицензияланған актуарийде қалады, бір данасын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы уәкілетті органға береді, актуарлық қорытындының қалған даналары сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымында болады.

3. Актуарлық қорытындыға сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 19-бабының 4-тармағына сәйкес алынған есептілігі және сақтандыру резервтерін есептеу үшін қажетті немесе сақтандыру резервтерін есептеу кезінде лицензияланған актуарий пайдаланған материалдар қоса беріледі.

Ескерту. 3-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 05.02.2021 № 7 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

4. Лицензияланған актуарийдің ірі мәміле бойынша қорытындысында лицензияланған актуарийдің ірі сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша ұсынымдары қамтылады және Талаптарға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ірі мәміле бойынша актуарлық қорытынды түрінде ресімделеді.

5. Ірі мәміле бойынша актуарлық қорытынды кемінде 2 (екі) дана етіп жасалады және лицензияланған актуарий қол қояды. Ірі мәміле бойынша актуарлық қорытындының бір данасы лицензияланған актуарийде қалады, қалған даналары сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына беріледі.

6. Осы Талаптардың сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына қатысты қолданылатын ережелері Заңда көзделген ерекшеліктер ескеріле отырып, Қазақстан Республикасының аумағында ашылған Қазақстан Республикасының бейрезидент-сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының филиалдарына қолданылады.

Ескерту. Талаптар 6-тармақпен толықтырылды - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 05.02.2021 № 7 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Міндетті актуарлық қорытындының мазмұнына
және табыс етілу
тәртібіне қойылатын
талаптарға
1-қосымша

Нысан

Актуарлық қорытынды

1. Актуарлық есептеулер _____ жағдай бойынша жүргізілді

2. Актуарлық қорытынды жасаудың мақсаты

3. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы туралы деректер:

1) толық

атауы _____

2) орналасқан жері және банктік

деректемелері _____

3) мемлекеттік тіркеу күні және

нөмірі _____

4) сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметін жүзеге асыруға берілген

лицензия

(нөмірі және берген күні)

4. Актуарий туралы деректер:

1) тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

2) тұрғылықты жері (орналасқан жері)

3) сақтандыру нарығында актуарлық қызметті жүзеге асыруға берілген
лицензия

(нөмірі және берген күні)

5. Актуарлық қорытындының түрі:

1) міндеттілік дәрежесі бойынша:

бастамашылық – сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының бастамасы
бойынша жүзеге асырылатын:

міндетті – Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген
жағдайларда жүзеге асырылатын;

2) сақтандыру саласы (сыныбы) бойынша:

«өмірді сақтандыру» саласы бойынша жүзеге асырылатындар;

«жалпы сақтандыру» саласы бойынша жүзеге асырылатындар»;

«Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18
желтоқсандағы Заңының 6-бабында белгіленген сыныптауға сәйкес қайта
сақтандыру немесе сыныптар бойынша жүзеге асырылатындар;

3) жасау мақсаты бойынша:

есептік – сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру (қайта
сақтандыру) шарттары бойынша есепті күнге жүзеге асырылатындар;

жоспарлы – сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қызметіне
сақтандырудың жаңа сыныбы бойынша сақтандыруды (қайта сақтандыруды)
енгізген кезде жүзеге асырылатындар;

кейінгі – бұрын жүргізілген актуарлық есептеулерді түзету мақсатында жүзеге асырылатындар;

4) қолдану ауқымы бойынша:

ортақ – Қазақстан Республикасының аумағында, сондай-ақ одан тысқары аумақтарда қолдану үшін есептелгендер;

өңірлік – Қазақстан Республикасының жеке өңірлері үшін есептелгендер;

жеке – жеке сақтандырушы және (немесе) сақтандырушылар тобы (заңды және (немесе) жеке тұлғалар) үшін есептелгендер;

6. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы ұсынған құжаттардың (мәліметтердің) тізбесі

7. Актуарий пайдаланған материалдар мен деректер (олардың дереккөздері және (немесе) алынған орны)

8. Актуарий пайдаланған есептеу әдістемесі:

1) тәуелсіз актуарий сақтандыру резервтерін және қайта сақтандырушының сақтандыру резервтеріндегі үлесін есептеу кезінде пайдаланған есептеулер әдістемесі, оның ішінде сипаттамасы, негіздемесі, жорамалдары мен болжамдары. «Өмірді сақтандыру» саласы бойынша актуарлық бағалау жүргізген жағдайда сақтандыру түрлері бойынша резервтік және тарифтік базистердің өлшемдері көрсетіледі _____

2) актуарлық есептеулерде пайдаланылған статистикалық және өзге де деректер

3) қолданыстағы сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларының жалпы мөлшері, сақтандыру сыныптары бойынша сақтандыру резервтерін есептеу кезінде пайдаланылатын жария етілген шығындар саны

4) қайта сақтандырушының сақтандыру резервтеріндегі үлесін есептеу үшін пайдаланылатын әдістер мен үлгілер

5) орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар резервін (бұдан әрі - ОМШР) есептеу әдісін, ОМШР есептеу үшін пайдаланылатын шығындар кезеңін таңдау, шығындарды дамыту, сондай-ақ ірі шығындарды реттеу коэффициентін таңдау бойынша негіздеме

6) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының есептеу кезінде пайдаланған барлық өлшемдерін көрсете отырып, қызметкер еңбек (қызмет) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру сыныбы бойынша ОМШР есептеу кезінде есепке алынатын пайда алушының еңбекке жарамдылық дәрежесін қайта куәландыруға және (немесе) ұзартуға, денсаулығының нашарлауына байланысты міндеттемелерінің негіздемесі және сомаларының есебі

7) қосымшасын бере отырып, өмірді сақтандыру шарттары және аннуитеттік сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру резервтерін есептеу кезінде еркек және (немесе) әйел жынысты адамдардың (қалыптасу көздері, құру әдістемесі) алдағы өмірінің ұзақтығына байланысты қайтыс болу, мүгедектік, ауырып қалу ықтималдығы және солардың негізінде есептелген шамасы қамтылған, пайдалануға арналған кесте

8) жарияланған талаптар бойынша сақтандыру төлемдерінің мөлшерін қарастыруға және реттеуге тікелей байланысты шығыстар сомасының есебі және

негіздемесі, сондай-ақ сақтандыру жағдайларының топтары бойынша жүргізілген, ақысы төленген шағым-талаптардың орташа мәнінің есебі

9) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымында қосымша тәуекелдердің бар немесе жоқ екендігі туралы қорытынды. Қосымша тәуекелдер болған кезде сақтандыру резервтерін ұлғайту мөлшерін көрсету қажет

10) жұмылдырылған мамандар тарапынан алынған актуарлық көмектің сипаттамасы

9. Алынған қорытындылар мен тұжырымдар:

1) сақтандыру сыныптары бөлігіндегі қайта сақтандырушының сақтандыру резервтерінің және сақтандыру резервтеріндегі үлесінің актуарлық есептеулерінің нәтижелері;

2) зияндар резервтерінің барабарлығына жүргізілген тестердің, оның ішінде әрбір сақтандыру сыныбы бойынша жеке және жалпы сақтандыру портфелі бойынша соңғы 12 (он екі) ай ішіндегі деректердің негізіндегі ретроспективті талдаудың нәтижелері;

3) қорытындылар мен тұжырымдар.

10. Ұсынымдар (болмаған жағдайда «жоқ» деп көрсетіледі)

11. Актуарлық қорытындыны дайындау мерзімі және жасау орны

12. Қолы, күні және дана саны

Міндетті актуарлық қорытындының
мазмұнына және табыс етілу
тәртібіне қойылатын
талаптарға
2-қосымша

Нысан

Ірі мәміле бойынша актуарлық қорытынды

1. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы туралы деректер:

1) толық атауы _____
_____;

2) орналасқан жері және банктік деректемелері _____
_____;

3) мемлекеттік тіркеу күні және нөмірі _____
_____;

4) сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметін жүзеге асыруға берілген
лицензия

_____.

(нөмірі және берген күні)

2. Актуарий туралы деректер:

1) тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) _____
_____;

2) сақтандыру нарығында актуарлық қызметті жүзеге асыруға берілген
лицензия

_____.

3. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы ұсынған деректердің тізбесі

_____.

4. Актуарий пайдаланған материалдар мен деректер (олардың дереккөздері және (немесе) алынған орны), оның ішінде Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері

5. Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша деректер):

- 1) сақтанушы _____ ;
- 2) өтелетін сақтандыру тәуекелдерінің тізбесі және көрсетілген тәуекелдер бойынша ерекше жағдайлар _____ ;
- 3) сақтандыру сыныбы және объектісі _____ ;
- 4) жоспарланған сақтандыру мерзімі (сақтандыру және сақтандыру арқылы қорғау шартының қолданыс мерзімінің басталуы және аяқталуы) _____ ;
- 5) әрбір сақтандыру оқиғасы және (немесе) сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша сақтандыру сомасы _____ ;
- 6) сақтандыру тарифі (стандартты, жоғары, төмен) және оның мөлшері _____ ;
- 7) сақтандыру сыйлықақысы _____ ;
- 8) агентке немесе сақтандыру брокеріне комиссиялық сыйлықақы _____ ;
- 9) әрбір сақтандыру оқиғасы және (немесе) сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша франшиза (болған кезде) _____ .

Ұжымдық сақтандыру мен топтық жеке сақтандыруды қоспағанда, бірнеше сақтандыру объектілері болған кезде, осы тармақтың 5), 6), 7), 9) тармақшаларында берілген деректер әрбір сақтандыру объектісі бойынша жеке көрсетіледі.

6. Нәтижелер мен қорытындылар:

1) актуарийдің ірі мәміле бойынша ұсынымдары;

2) қосымша ұсынымдар (болған кезде).

7. Қолы, күні _____.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі
Басқармасының
2018 жылғы 27 тамыздағы № 191 қаулысына
4-қосымша

Актuariйдің біліктілігін растауға қойылатын талаптар

Ескерту. 4-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.03.2020 № 45 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Лицензияланған актуарий есепті кезеңнен кейінгі жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша есепті кезеңнен кейінгі жылдың 2 (екі) айы ішінде өзінің біліктілігін растайды.

2019 жылғы 1 қаңтардан басталатын 3 (үш) қаржы жылы есепті кезең болып табылады.

2019 жылғы 1 қаңтардан кейін сақтандыру нарығында актуарлық қызметті жүзеге асыру құқығына лицензия алған актуарийлер үшін есепті кезең актуарий сақтандыру нарығында актуарлық қызметті жүзеге асыру құқығына лицензия алған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап есептеледі.

2. Лицензияланған актуарий біліктілігін растауды лицензияланған актуарийдің кәсіби даму бағдарламасынан (бұдан әрі – КДБ бағдарламасы) өту арқылы жүзеге асырады.

3. КДБ бағдарламасының іс-шаралары (қатысу түрлері) және КДБ бағдарламасына қатысқаны үшін біліктілік баллдарының саны Талаптарға 1-қосымшада келтірілген кәсіби даму бағдарламасына сәйкес белгіленеді.

4. Лицензияланған актуарийдің біліктілігін растау үшін есепті кезеңде КДБ бағдарламасы бойынша 1000 біліктілік баллын алу қажет.

5. Біліктілігін растау үшін лицензияланған актуарийлер Талаптарға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша лицензияланған актуарийдің біліктілігін растау жөніндегі мәліметтерді (бұдан әрі – Мәліметтер) қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органға (бұдан әрі – уәкілетті орган) ұсынады.

**Актуарийдің біліктілігін
растауға қойылатын талаптарға
1-қосымша**

Кәсіби даму бағдарламасы

№	Қызмет бағыты	Балл саны
1	Шетел басылымында актуарлық қызмет жөнінде мақала жариялау	600
2	Мерзімді баспасөз басылымдарында актуарлық қызмет жөнінде мақала жариялау	500
3	Халықаралық актуарийлер конгресіне қатысу	1000
4	Актуарлық қызмет жөніндегі халықаралық конференцияға, алыс шетелдегі семинарға қатысу	800
5	Сактандыру қызметі жөніндегі халықаралық конференцияға, алыс шетелдегі семинарға қатысу	700
6	Актуарлық қызмет жөніндегі халықаралық конференцияға, Қазақстан Республикасының аумағындағы немесе жақын шетелдегі семинарға қатысу	700
7	Сактандыру қызметі жөніндегі халықаралық конференцияға, Қазақстан Республикасының аумағындағы немесе жақын шетелдегі семинарға қатысу	600
8	Актуарлық қызмет жөніндегі республикалық конференцияға, семинарға қатысу	600
9	Сактандыру қызметі жөніндегі республикалық конференцияға, семинарға қатысу	400
10	Актуарлық қызмет жөніндегі семинарға, алыс шетелдердегі оқуға қатысу	500
11	Сактандыру қызметі жөніндегі семинарға, алыс шетелдердегі оқуға қатысу	400
12	Актуарлық қызмет жөніндегі семинарға, Қазақстан Республикасы аумағында немесе жақын шетелде оқуға қатысу	400
13	Сактандыру қызметі жөніндегі семинарға, Қазақстан Республикасы аумағында немесе жақын шетелде оқуға қатысу	400
14	Актуарлық пәндер бойынша оқытушылық қызметті жүзеге асыру (семестрдегі)	800
15	SOA (Society of Actuaries (Сосайити оф Актуариес)) (USA), CAS (Casualty Actuarial Society (Кэжуалти Актуариал Со-сайити)) (USA), Institute and Faculty of Actuaries (Институт оф Актуариес) (United Kindom), Actuaries Institute (Актуар-иал Институт) (Australia), Canadian Institute of Actuaries (Канэйдиан Институт оф Актуариес)(Canada), CFA (Chartered Financial Analyst (Чартеед Файнаншл Аналист)) актуарлық емтихандардың бірін ойдағыдай тапсыру	1000
16	«Актуарий» мамандығы бойынша магистерлік диссертациялардың жетекшісі ретіндегі қызметті жүзеге асыру	500
17	Актуарлық қызмет жөніндегі онлайн-семинарға, вебинарға, веб-конференцияға қатысу	300

Актуарийдің біліктілігін
растауға қойылатын талаптарға
2-қосымша

Нысан

Лицензияланған актуарийдің біліктілігін растау жөніндегі мәліметтер

Актуарийдің тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде):

Қызметінің бағыты	Нәтижесі	Қысқаша шолу	Өту күні	Өту мерзімі

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі
Басқармасының
2018 жылғы 27 тамыздағы № 191 қаулысына
5-қосымша

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарийдің қызметін тексеру үшін тәуелсіз актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарий жүргізген есептеулердің шынайылығын тексеру нәтижелерін жіберу қағидалары және мерзімдері

Ескерту. 5-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.03.2020 № 45 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Осы Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарийдің қызметін тексеру үшін тәуелсіз актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарий жүргізген есептеулердің шынайылығын тексеру нәтижелерін жіберу қағидалары және мерзімдері (бұдан әрі – Қағидалар) «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес әзірленді және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, Қазақстан Республикасының бейрезидент-сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы филиалының штатында тұрған қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган (бұдан әрі – штаттағы актуарий) берген сақтандыру нарығында актуарлық қызметті жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар актуарийдің қызметін тексеру үшін тәуелсіз актуарийді тарту тәртібі мен мерзімдерін белгілейді.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 05.02.2021 № 7 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2. Тәуелсіз актуарийді сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы міндетті не бастамалық тексерулер жүргізу үшін тартады.

3. Тәуелсіз актуарий Заңның 11-1-бабының 6-тармағында көзделген талаптарға сәйкес келеді.

4. Тәуелсіз актуарийдің актуарлық қорытындысын жасау мақсатында актуарлық есептеулер осы қаулыға 3-қосымшаға сәйкес Міндетті актуарлық қорытындының мазмұнына және табыс етілу тәртібіне қойылатын талаптардың 5-тармағында көзделген түрлерге бөлінеді.

5. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы штаттағы актуарийдің қызметін тексеруді бір тәуелсіз актуарийдің бірінде қатарынан 5 (бес) жылдан артық емес жүргізеді.

6. Штаттағы актуарийдің қызметін тексеруге:

1) егер тәуелсіз актуарий тексерілетін штаттағы актуарийдің және (немесе) штатында тексерілетін штаттағы актуарий тұрған сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының үлестес тұлғасы болып табылған;

2) тәуелсіз актуарийдің қызметіне қатысты штаттағы актуарий тәуелсіз актуарий ретінде тексеру аяқталған күнге дейін күнтізбелік 1 (бір) жыл ішінде немесе көрсетілген күндердің қайсысы неғұрлым кеш болуына байланысты есепті жылдың алдындағы жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша тексеру жүргізілген;

3) тәуелсіз актуарий соңғы күнтізбелік 2 (екі) жыл ішінде штатында тексерілетін штаттағы актуарий тұрған сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымында қызметін жүзеге асырған болса жол берілмейді.

Тәуелсіз актуарий қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органға (бұдан әрі – уәкілетті орган) Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес 1-нысан бойынша актуарийдің үлестес тұлғалары туралы мәліметтерді және 2-нысан бойынша актуарлық қызметті жүзеге асыру туралы ақпаратты ұсынады.

7. Штаттағы актуарийдің қызметін бастамашылық тексеру сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы акционерлерінің жалпы жиналысының, директорлар кеңесінің және (немесе) басқармасының, Қазақстан Республикасының бейрезидент-сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы филиалының уәкілетті органының бастамасы бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы, Қазақстан Республикасының бейрезидент-сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының филиалы және тәуелсіз актуарий арасында жасалған тексеру жүргізуге

арналған шартта көзделген тексерудің нақты міндеттерін, мерзімдері мен көлемдерін ескере отырып жүргізіледі.

Ескерту. 7-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 05.02.2021 № 7 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

8. Штаттағы актуарийдің қызметін тәуелсіз актуарийдің тексеру нәтижелері, соның ішінде актуарлық есептеулер шынайылығының нәтижелері осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша кемінде 3 (үш) данада тәуелсіз актуарийдің актуарлық қорытындысы түрінде ресімделеді.

9. Тәуелсіз актуарийдің актуарлық қорытындысына Заңның 19-бабының 4-тармағына сәйкес сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымынан алынған есептілігінің көшірмесі және штатында тұрған актуарийдің қызметін тексеру кезінде тәуелсіз актуарий жүргізген есептеулер қоса беріледі.

10. Штаттағы актуарийдің қызметін міндетті актуарлық тексеруді қоспағанда, тәуелсіз актуарийдің актуарлық қорытындысының бір данасын тәуелсіз актуарий тексеру аяқталған күннен кейін күнтізбелік 10 (он) күн ішінде уәкілетті органға ұсынады. Актуарлық қорытындының бір данасы тәуелсіз актуарийде қалады, қалған даналары сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымында болады.

11. Штаттағы актуарийдің қызметін міндетті актуарлық тексеру бойынша тәуелсіз актуарийдің есепті жылдан кейінгі жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша актуарлық қорытындысын тәуелсіз актуарий тексеру аяқталған күннен кейін, бірақ есепті жылдан кейінгі жылдың 30 сәуірінен кешіктірмей күнтізбелік 10 (он) күн ішінде уәкілетті органға ұсынады.

Тәуелсіз актуарийдің актуарлық қорытындысы тәуелсіз актуарийдің осы қаулының 2-қосымшасында тізбесі мен талаптары белгіленген халықаралық актуарийлер қауымдастығына мүшелігін растайтын құжатты (бар болса) қоса берумен ұсынылады.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарийдің қызметін тексеру үшін тәуелсіз актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарий жүргізген есептеулердің шынайылығын тексеру нәтижелерін жіберу қағидаларына 1-қосымша

1-нысан

Актуарийдің үлестес тұлғалары туралы мәліметтер

Жеке тұлғалар					
№	Тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде)	Туған күні, жеке сәйкестендіру нөмірі	Үлестестігін таңуға арналған негіздеме	Ескертпе	
1	2	3	4	5	
Занды тұлғалар					
№	Занды тұлғаның толық атауы	Занды тұлғаны мемлекеттік тіркеу күні мен нөмірі, бизнес сәйкестендіру нөмірі, заңды тұлғаның пошталық мекенжайы мен нақты орналасқан жері	Үлестестігін таңуға арналған негіздеме	Үлестестігін таңу күні	Ескертпе
1	2	3	4	5	6

Актуарийдің тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде)

Қолы _____

Күні _____

2-нысан

_____ жылғы _____ актуарлық қызметті жүзеге асыру туралы ақпарат

№	Актуарлық қызмет түрі, актуарлық қорытынды түрі	Сақтандыру	Актуарлық қорытындыны дайындау негіздемесі	Актуарлық зерттеу мәні

		(қайта сақтандыру) ұйымы		
1	2	3	4	5

Актуарийдің тегі, аты, әжесінің аты (ол болған кезде)

Қолы _____

Күні _____

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының
штатында
тұрған актуарийдің қызметін тексеру үшін
тәуелсіз
актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің
сақтандыру
(қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған
актуарий жүргізген есептеулердің
шынайылығын
тексеру нәтижелерін жіберу қағидаларына
2-қосымша

Нысан

Тәуелсіз актуарийдің актуарлық қорытындысы

1. Актуарлық бағалау _____ жағдай бойынша жүргізілді.
2. Актуарлық қорытынды жасау
мақсаты _____

3. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы туралы деректер:
 - 1) толық
атауы _____

 - 2) орналасқан жері және банктік
деректемелері _____

 - 3) мемлекеттік тіркеу күні және нөмірі

 - 4) сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметін жүзеге асыру құқығына
лицензия

(нөмірі және берген күні)

4. Тәуелсіз актуарий туралы деректер:

1) тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде)

2) тұрғылықты жері (орналасқан орны)

3) актуарлық қызметті жүзеге асыруға арналған лицензия

(нөмірі және берген күні)

5. Актуарлық бағалау жүргізуге тапсырыс беруші

6. Тексеру түрі (міндетті, бастама бойынша)

7. Актуарлық есептеулерді дайындау негіздемесі

(шарт, шарттың нөмірі және жасалған күні)

8. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы ұсынған құжаттардың
(мәліметтердің) тізбесі

9. Актуарий пайдаланған басқа да материалдар мен деректер (олардың дереккөздері және (немесе) алынған орны)

10. Актуарлық зерттеудің мәні (міндеттер тізбесі)

11. Тәуелсіз актуарий сақтандыру резервтерін және қайта сақтандырушының сақтандыру резервтеріндегі үлесін есептеу кезінде пайдаланған әдістеме:

1) тәуелсіз актуарий сақтандыру резервтерін және қайта сақтандырушының сақтандыру резервтеріндегі үлесін есептеу кезінде пайдаланған есеп айырысу әдістемесі, оның ішінде сипаттамасы, негіздемесі, жорамалдары мен болжамдары. «Өмірді сақтандыру» саласы бойынша актуарлық бағалау жүргізген жағдайда сақтандыру түрлері бойынша резервтік және тарифтік базистердің өлшемдері көрсетіледі

2) тәуелсіз актуарийдің актуарлық есеп айырысуларда пайдаланған статистикалық және өзге де деректері

3) қолданыстағы сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларының жалпы мөлшері, тәуелсіз актуарий сақтандыру сыныптары бойынша сақтандыру резервтерін есептеу кезінде пайдаланған, жария етілген шығындар саны

4) тәуелсіз актуарий қайта сақтандырушының сақтандыру резервтеріндегі үлесін бағалауға пайдаланатын әдістері мен үлгілері

5) орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар резервін (бұдан әрі - ОМШР) есептеу әдісін, ОМШР есептеу үшін пайдаланылатын шығындар кезеңін таңдау, шығындарды дамыту, сондай-ақ ірі шығындарды реттеу коэффициентін таңдау бойынша негіздеме

6) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының есеп айырысу кезінде пайдаланған барлық өлшемдерін көрсете отырып, қызметкер еңбек (қызмет) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру сыныбы бойынша ОМШР есептеу кезінде есепке алынатын пайда алушының еңбекке жарамдылық дәрежесін қайта куәландыруға және (немесе) ұзартуға, денсаулығының нашарлауына байланысты міндеттемелерінің негіздемесі және сомаларының есебі

7) қосымшасын бере отырып, өмірді сақтандыру шарттары және аннуитеттік сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру резервтерін есептеу кезінде еркек және (немесе) әйел жынысты адамдардың (қалыптасу көздері, құру әдістемесі) алдағы өмірінің ұзақтығына байланысты қайтыс болу, мүгедектік, ауырып қалу ықтималдығы және солардың негізінде есептелген шамасы қамтылған, пайдалануға арналған кесте

8) жарияланған талаптар бойынша сақтандыру төлемдерінің мөлшерін қарастыруға және реттеуге тікелей байланысты шығыстар сомасының есебі және негіздемесі, сондай-ақ сақтандыру жағдайларының топтары бойынша жүргізілген, ақысы төленген шағым-талаптардың орташа мәнін есептеу

9) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымында қосымша тәуекелдердің бар немесе жоқ екендігі туралы қорытынды. Қосымша тәуекелдер болған кезде сақтандыру резервтерін ұлғайту мөлшерін көрсету қажет

10) жұмылдырылған мамандар тарапынан алынған актуарлық көмектің

сипаттамасы

12. Алынған қорытындылар мен тұжырымдар, оның ішінде:

1) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатындағы актуарий және сақтандыру резервтері мен сақтандыру сыныптары бөлігіндегі тәуелсіз актуарий есептеулері кезінде алынған нәтижелерді салыстыру

2) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатындағы актуарийдің есептеулері кезінде алынған сақтандыру резервтерінің жеткіліктілігі туралы қорытынды және сақтандырудың әрбір сыныбы бойынша жеке-жеке және жалпы сақтандыру портфелі бойынша сақтандыру резервтерінің жеткіліктілігіне жүргізілген талдау нәтижелері

3) қорытындылар мен тұжырымдар

13. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатындағы актуарийдің қорытындыны жасауының дұрыстығын бағалау, оның ішінде:

1) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатындағы актуарий есептерінің Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасының талаптарына сәйкестігі;

2) сақтандыру резервтерін есептеу кезінде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатындағы актуарий пайдаланған жорамалдар мен болжамдардың негізділігі;

3) сақтандыру резервтерінің мөлшерін анықтау кезінде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатындағы актуарийдің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қосымша тәуекелдерін есептеуі.

14. Ұсынымдар (болмаған жағдайда «жоқ» деп көрсетіледі)

15. Актуарлық қорытындыны дайындау мерзімі және жасау орны

16. Қолы, күні және дана саны

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі
Басқармасының
2018 жылғы 27 тамыздағы № 191 қаулысына
6-қосымша

**Актuarлық қызметті жүзеге асыру құқығына
лицензия беру қағидалары**

Ескерту. 6-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.03.2020 № 45 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Сақтандыру нарығындағы актуарлық қызметті жүзеге асыру құқығына лицензия беру қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы (бұдан әрі – Заң), «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі, «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» 2013 жылғы 15 сәуірдегі (бұдан әрі – Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы заң), «Рұқсаттар мен хабарламалар туралы» 2014 жылғы 16 мамырдағы Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес әзірленді және қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органның (бұдан әрі – уәкілетті орган) «Актuarлық қызметті жүзеге асыру құқығына лицензия беру» мемлекеттік қызметін (бұдан әрі – мемлекеттік қызмет) көрсету тәртібін айқындайды.

**2-тарау. Актuarлық қызметті жүзеге асыруға лицензияны беру,
қайта ресімдеу және лицензияның телнұсқасын беру тәртібі**

2. Мемлекеттік қызметті алу үшін жеке тұлға (бұдан әрі – өтініш беруші) Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандартына сәйкес құжаттарды ұсынады.

3. Уәкілетті орган Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша лицензия береді.

4. Лицензия беру туралы шешім уәкілетті органның лауазымды адамының актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия беру туралы бұйрығымен (бұдан әрі – бұйрық) ресімделеді.

5. Лицензия мынадай:

1) жеке тұлға-лицензиаттың тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) өзгерген;

2) Қазақстан Республикасының заңдарында қайта ресімдеу туралы талап болған жағдайларда қайта ресімдеуге жатады.

6. Уәкілетті органның электрондық құжатты қабылдауға және тіркеуге уәкілетті қызметкері өтініш түскен күні оны қабылдауды, тіркеуді және мемлекеттік қызмет көрсетуге жауапты уәкілетті органның бөлімшесіне (бұдан әрі – жауапты бөлімше) орындауға жіберуді жүзеге асырады. Өтініш беруші 2015 жылғы 23 қарашадағы Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес жұмыс уақыты аяқталғаннан кейін, демалыс және мереке күндері жүтінген кезде өтінішті қабылдау келесі жұмыс күні жүзеге асырылады.

Жауапты бөлімшенің қызметкері өтінішті тіркеген күннен бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде ұсынылған құжаттардың толықтығын тексереді.

Ұсынылған құжаттардың толық болмау фактісі анықталған жағдайда жауапты бөлімшенің қызметкері көрсетілген мерзімде өтінішті одан әрі қараудан жазбаша дәлелді бас тартуды дайындайды және өтініш берушіге жібереді.

Ұсынылған құжаттардың толық болу фактісі анықталған кезде жауапты бөлімшенің қызметкері 18 (он сегіз) жұмыс күні ішінде құжаттардың Қағидалардың талаптарына сәйкестігін қарайды, бұйрық және лицензия немесе лицензия беруден бас тарту жобаларын дайындайды, уәкілетті органның басшылығында мемлекеттік қызмет көрсету нәтижесіне қол қояды.

Жауапты бөлімшенің қызметкері шешім қабылдағаннан кейін 1 (бір) жұмыс күні ішінде өтініш берушіге уәкілетті органның уәкілетті тұлғасының

электрондық цифрлық қолтаңбасымен куәландырылған электрондық құжат нысанында мемлекеттік қызмет көрсету нәтижесін өтініш берушінің «жеке кабинетіне» жібереді.

7. Уәкілетті органның және (немесе) оның лауазымды тұлғаларының мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері бойынша шешімдеріне, әрекеттеріне (әрекетсіздіктеріне) шағым уәкілетті органның басшысына, мемлекеттік қызметтер көрсету сапасын бағалау және бақылау жөніндегі уәкілетті органға немесе сотқа жіберіледі.

8. Уәкілетті органның басшысына жіберілетін шағымда тегі, аты, сондай-ақ қалауына қарай әкесінің аты (ол бар болса), пошталық мекенжайы көрсетіледі.

Уәкілетті органның кеңсесінде шағымды қабылдаған адамның тегі және аты-жөні, берілген шағымға жауап алудың мерзімі мен орнын көрсете отырып шағымды тіркеу (мөртабан, кіріс нөмірі және күні) уәкілетті орган басшысының шағымды қабылданғанын растау болып табылады.

Портал арқылы өтініш берген жағдайда шағымдану тәртібі туралы ақпаратты бірыңғай байланыс орталығының 8-800-080-7777 немесе 1414 телефондары арқылы алуға болады.

Шағым портал арқылы жіберілген жағдайда өтініш берушіге «жеке кабинеттен» шағым туралы ақпарат қолжетімді болады, ол уәкілетті орган шағымды өңдеу (жеткізу, тіркеу, орындалуы туралы белгілер, қарау немесе қараудан бас тарту туралы жауап) барысында жаңартылып отырады.

**«Актуарлық қызметті жүзеге асыру құқығына
лицензия
беру қағидалары» мемлекеттік қызметін
көрсету қағидаларына
1-қосымша**

**«Актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия беру»
мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандарты**

1	Көрсетілетін қызметті берушінің атауы	Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі
2	Мемлекеттік қызмет көрсетудің тәсілдері (қол жеткізу арналары)	«Электрондық үкіметтің» www.egov.kz веб-порталы (бұдан әрі – портал).
3	Мемлекеттік қызмет көрсетудің мерзімі	лицензияны берген кезде - жиырма жұмыс күні ішінде лицензияны қайта ресімдеген кезде - үш жұмыс күні ішінде; лицензияның телнұсқаларын берген кезде – екі жұмыс күні ішінде. Ұсынылған құжаттардың толық болмау фактісі анықталған жағдайда көрсетілетін қызметті беруші көрсетілетін қызметті алушының құжаттарын алған сәттен бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде өтінішті одан әрі қараудан дәлелді бас тартуды береді.
4	Мемлекеттік қызмет көрсетудің нысаны	Электрондық (толығымен автоматтандырылған)
5	Мемлекеттік қызмет көрсетудің нәтижесі	Лицензия беру, лицензияны қайта ресімдеу, телнұсқаларын беру не мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы дәлелді жауап.
6	Мемлекеттік қызметті көрсету кезінде көрсетілетін қызметті алушыдан алынатын төлем ақы мөлшері және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда оны өндіріп алу тәсілдері	1) актуарлық қызметті жүзеге асыру құқығына лицензия берілгені үшін лицензиялық алым 10 (он) айлық есептік көрсеткішті құрайды; 2) лицензияны қайта ресімдеу үшін лицензиялық алым лицензия беру кезіндегі мөлшерлеменің 10 (он) пайызын құрайды; 3) лицензияның телнұсқасын беру үшін лицензиялық алым лицензия беру кезіндегі мөлшерлеменің 100 (бір жүз) пайызын құрайды. Алымды төлеу екінші деңгейдегі банктер немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар арқылы қолма-қол ақшамен немесе қолма-қол ақшасыз нысанда, сондай-ақ «электрондық үкіметтің» төлем шлюзі арқылы қолма-қол ақшасыз нысанда жүзеге асырылады.
7	Жұмыс кестесі	Жұмыс кестесі: 1) уәкілетті органның жұмыс кестесі – 2015 жылғы 23 қарашадағы Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне (бұдан әрі – Кодекс) сәйкес демалыс және мереке күндерінен басқа, дүйсенбіден бастап жұманы қоса алғанда, сағат 13.00-ден 14.30-ға дейінгі түскі үзіліспен сағат 9.00-ден 18.30-ға дейін; 2) портал – жөндеу жұмыстарын жүргізуге байланысты техникалық үзілістерді қоспағанда, тәулік бойы (көрсетілетін қызметті алушы жұмыс уақыты аяқталған соң, Кодекске сәйкес демалыс және мереке күндері өтініш білдірген кезде өтініштерді қабылдау және мемлекеттік қызметті көрсету нәтижелерін жіберу келесі жұмыс күні жүзеге асырылады).
8	Мемлекеттік қызметті көрсету үшін қажетті құжаттар тізбесі	Мыналар: 1) Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша көрсетілетін қызметті алушының электрондық цифрлық қолтаңба (бұдан әрі – ЭЦҚ) куәландырылған электрондық құжат нысанындағы өтініш;

		<p>2) жоғары білімі туралы дипломның электрондық көшірмесі;</p> <p>3) осы қаулыға 1-қосымшаға сәйкес бекітілген Актуарийлерді оқытудың ең қысқа міндетті бағдарламасы бойынша көрсетілетін қызметті алушының оқудан өткеніне және тиісті емтихандарды сәтті тапсырғанына лицензия алғандығын білдіретін құжаттардың электрондық көшірмелері және (немесе) осы қаулыға 1-қосымшасында көзделген актуарийлерді оқытудың ең төменгі міндетті бағдарламасына қатысты әрбір курсы бойынша сексен пайыздан кем емес рейтингі бар «Актуарий» мамандығы бойынша іскерлік басқару магистрінің дипломы немесе «Актуарий» мамандығының «Қаржы» мамандығы бойынша экономика және бизнес магистрінің дипломының электрондық көшірмесі;</p> <p>4) Қазақстан Республикасының бейрезидент жеке тұлғалары үшін - осы қаулыға 2-қосымшаға сәйкес бекітілген Халықаралық актуарийлер қауымдастықтарының тізбесіне және оларға қойылатын талаптарға сәйкес жеке басын куәландыратын құжаттың электрондық көшірмелері, актуарийдің мәртебесін және халықаралық актуарийлер қауымдастықтарында мүшелігін растайтын құжаттардың электрондық көшірмелері;</p> <p>5) өтініш берушінің лицензия алуға осы қаулыға 1-қосымшаға сәйкес бекітілген актуарийлерді оқытудың ең қысқа міндетті бағдарламасының талаптарына сәйкес келетін халықаралық емтихандарды тапсырғанын растайтын құжаттардың электрондық көшірмелері (бар болса).</p> <p>Осы қаулыға 1-қосымшада көзделген актуарийлерді оқытудың ең төменгі міндетті бағдарламасының мазмұнына енгізілген бөлімдердің ең төменгі тізбесін жабатын емтихандар халықаралық емтихандар болып танылады;</p> <p>6) қаржы ұйымдарында, уәкілетті органда актуарлық зерттеулер және (немесе) актуарлық есептер жүргізу саласында кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесінің болуын растайтын құжаттың электрондық көшірмесі.</p> <p>Актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – Заң) 40-бабының 3-тармағында көзделген талаптар сақталған жағдайда беріледі.</p> <p>Лицензияның телнұсқасын алу үшін (егер бұдан бұрын берілген лицензия қағаз нысанында ресімделген болса):</p> <p>1) көрсетілетін қызметті алушының ЭЦҚ куәландырылған электрондық құжат нысанындағы сұрау салу.</p> <p>Лицензияны қайта ресімдеу үшін:</p> <p>1) көрсетілетін қызметті алушының ЭЦҚ куәландырылған электрондық құжат нысанындағы сұрау салу;</p> <p>2) ақпараты мемлекеттік ақпараттық жүйелерде қамтылған құжаттарды қоспағанда, лицензияны қайта ресімдеу үшін негіз болған өзгерістер туралы ақпараты бар құжаттардың электрондық көшірмелері.</p>
9	Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тартуға негіздер	<p>Мыналар:</p> <p>1) ұсынылған құжаттардың Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасының талаптарына сәйкес келмеуі;</p> <p>2) Заңның 60-бабы 1-тармағының 2), 3) және 4) тармақшаларында көзделген негіздер бойынша лицензиядан айыру туралы деректердің болуы;</p> <p>3) көрсетілетін қызметті беруші жүргізген тестілеудің теріс нәтижесі мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тартуға негіз болып табылады.</p> <p>Көрсетілетін қызметті беруші Стандарттың 8-тармағында көрсетілген құжаттар тиісінше ресімделмеген жағдайда, лицензияны қайта ресімдеуден бас тартады.</p>
10	Өзге де талаптар мемлекеттік қызметті көрсету ерекшеліктері ескерілген	<p>Мемлекеттік қызмет көрсету орындарының мекенжайлары және мемлекеттік қызмет көрсету мәселелері жөніндегі анықтамалық қызметтердің байланыс телефондары уәкілетті органның ресми интернет-ресурсында орналастырылған.</p> <p>Көрсетілетін қызметті алушының мемлекеттік қызметті көрсету тәртібі мен мәртебесі туралы ақпаратты қашықтықтан қол жеткізу режимінде порталдағы «жеке кабинеті», сондай-ақ Бірыңғай байланыс орталығы арқылы алуға мүмкіндігі бар.</p>

Порталда іркіліс не техникалық ақаулықтар анықталған жағдайда мемлекеттік қызметтер көрсету мәселесі жөніндегі бірыңғай байланыс орталығына хабарласу қажет.

Мемлекеттік қызметтер көрсету мәселесі жөніндегі бірыңғай байланыс орталығы: 8-800-080-7777 немесе 1414.

«Ақтуарлық қызметті жүзеге асыру құқығына
лицензия
беру қағидалары» мемлекеттік қызметті
көрсету қағидаларына
2-қосымша

Нысан

**Қазақстан Республикасының
Мемлекеттік Елтаңбасы**

уәкілетті мемлекеттік органның толық атауы

**Ақтуарлық қызметті жүзеге асыруға
лицензия**

Лицензияның нөмірі ____ Лицензия берілген күні 20__ жылғы «__» _____

Осы лицензия:

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде)

_____ беріл

Ақтуарлық қызметті жүзеге асыруға бірінші рет алған лицензия туралы
деректері

_____ (нөмірі, күні, лицензияны беретін, қаржы

_____ нарығын және қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеуді, бақылау

_____ мен қадағалауды жүзеге асыратын уәкілетті органның атауы)

Төраға (Төрағаның орынбасары) _____

_____ (берген орны)

**«Актуарлық қызметті жүзеге асыру құқығына
лицензия
беру қағидалары» мемлекеттік қызметті
көрсету қағидаларына
3-қосымша**

Нысан

**Актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия беру туралы
өтініш**

Кімге _____

(қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеуді,

бақылау мен қадағалауды жүзеге асыратын

уәкілетті органның толық атауы)

Кімнен _____

(жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) және
жеке сәйкестендіру нөмірі)

Актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия беруіңізді сұраймын.

«Актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия беру» мемлекеттік қызметті
көрсетуге қажетті дербес деректерді жинауға және өңдеуге келісім беремін.

Ақпараттық жүйелердегі заңмен қорғалатын құпияны құрайтын
мәліметтерді пайдалануға келісім беремін.

Жеке тұлға туралы мәліметтер:

1) білімі _____

_____ ;

(бітірген жылы, мамандығы, оқу орнының атауы)

_____;

2) жұмыс орны, лауазымы

_____;

3) телефон нөмірлері (қаланың коды, жұмысының және үйінің)

_____.

Актuariй өтiнiшке қоса берiлетiн құжаттардың (ақпараттың) дәйектiлiгiне толық жауап бередi.

(колы) (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса))

20__ ЖЫЛҒЫ «__» _____

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі
Басқармасының
2018 жылғы 27 тамыздағы № 191 қаулысына
7-қосымша

Тестілеу өткізу қағидалары

Ескерту. 7-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.03.2020 № 45 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Осы Тестілеу өткізу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және тестілеу өткізу тәртібін айқындайды.

2. Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасын білуіне компьютерлік тестілеуді қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган (бұдан әрі - уәкілетті орган) 30 сұрақ бойынша 30 минут ішінде жүзеге асырады. Тест сұрақтары жауаптардың кемінде үш нұсқасынан тұрады, олардың біреуі дұрыс жауап болып табылады.

3. Уәкілетті орган көрсетілетін қызметті алушыға компьютерлік тестілеудің өткізілетін күні туралы жазбаша түрде хабарлайды. Дәлелді себептермен белгіленген мерзімде компьютерлік тестілеуден өтуге келмей қалған жағдайда өтініш беруші бұл туралы уәкілетті органға келмей қалу себептерін және компьютерлік тестілеуден өтуге болатын күнді көрсете отырып хабарлайды.

4. Компьютерлік тестілеу кезінде тестіленетін адаммен бірге бір бөлмеде тек уәкілетті орган қызметкерлерінің және қажет болғанда аудармашының қатысуына рұқсат етіледі.

Компьютерлік тестілеуден өту кезінде қандай да бір жазбаша, электрондық немесе басқа да ақпараттық материалдарды пайдалануға рұқсат етілмейді. Қағидалардың осы тармағында жазылған талаптарды бұзу компьютерлік тестілеудің теріс нәтижелеріне теңестіріледі.

5. Өтініш беруші дұрыс жауаптардың кемінде жетпіс пайызын алған жағдайда компьютерлік тестілеудің нәтижелері оң болып саналады.

Өтініш беруші компьютерлік тестілеуден өткеннен кейін дереу қол қоя отырып, компьютерлік тестілеудің нәтижелерімен танысуға тиіс.

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы 27 тамыздағы
№ 191 қаулысына
8-қосымша
Нысан

**Актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия беру туралы
өтініш**

Ескерту. 8-қосымша алып тасталды - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.03.2020 № 45 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы 27 тамыздағы
№ 191 қаулысына
9-қосымша
Нысан

**Актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия алуға өтініш беруші туралы
мәліметтер**

Ескерту. 9-қосымша алып тасталды - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 30.03.2020 № 45 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.